

PREDGOVOR

S osobitim zadovoljstvom predstavljamo deveto i znatno izmijenjeno izdanje knjige *Komparativna politika danas: svjetski pregled*, koja pripada među najutjecajnije udžbenike komparativne politike u posljednja tri desetljeća. Kako svijet postaje nezavisniji, a studenti sve izloženiji različitim kulturama i društвima, sve bitnjim postaje uvažavanje komparativne politike. Kao tekst, *Komparativna politika danas* idealna je za predavanja koja spajaju širok i razumljiv tematski pregled s bogatim i visokokvalitetnim studijama zemalja koje su napisali stručnjaci iz različitih područja.

Ovo izdanje *Komparativne politike danas* utjelovljuje sustav, procese i politički okvir koji je Gabriel Almond uveo kao metodu za opisivanje i tumačenje politike u različitim političkim sustavima. Prijašnja izdanja ove knjige u 1970.-ima pionirski su podučavala sustavnu usporedbu političkih kultura, struktura, procesa i političkog djelovanja u političkim sustavima u svijetu. Kasnija izdanja opisivala su kako su goleme promjene – poput demokratizacije, raspada sovjetskog imperija i rastućih prijetnja etničkih sukoba – oblikovali politike u mnogim državama. Sva ta izdanja odražavaju kreativnost Gabriela Almonda i primjenjivost njegova pristupa promjenjivim interesima studenata političkih znanosti.

OBILJEŽJA

Ovo izdanje počinje objašnjenjem zašto postoje države, koje funkcije obavljaju i kako stvaraju probleme i iznalaže rješenja. Prvo poglavje također uvodi tri velika izazova s kojima se suočava većina država u svijetu danas: izgradnja zajedničkog identiteta i osjećaja zajedništva; poticanje gospodarskog i društvenog razvoja te osiguravanje demokracije, ljudskih prava i građanskih sloboda. Drugo poglavje ocrtava potrebne

koncepte za usporedbu politike u vrlo različitim društвima: politički sustavi i njihovo okruženje, strukture i funkcije, funkcioniranje politika i njihove posljedice. Ova dva poglavlja zajedno čine jedinstven okvir koji promovira cjelokupna knjiga.

Poglavlja 3–7 obrađuju važne političke strukture, funkcije i procese. Razmatraju uzroke i posljedice političkih kultura, interesnih skupina, stranaka i drugih struktura okupljanja, ustave, ključne strukture koje kreiraju politiku i vrste javnih politika te njihove posljedice. Ta poglavlja sveobuhvatno i neobično bogato tumače političke procese u različitim političkim sustavima te pružaju skup teoretskih činjenica i iskustvenih mjerila za poglavљa o zemljama koja slijede.

Kontinuirano i neprestano širenje demokracije bez presedana u povijesti nije samo razvitak koji zaslužuje svaku pohvalu nego je ono također i razlog zbog kojeg pitanja demokratskog predstavljanja (o čemu se raspravlja u poglavljima 4–6) dobivaju sve više na važnosti u sve većem dijelu svjetskoga stanovništva. Rastući prosperitet u mnogim dijelovima svijeta znači da se mijenjaju pitanja razvitka i javne politike (poglavlja 1–7). Iako se posljednjih godina, srećom, smanjuju svjetske napetosti i ratni intenzitet, sukobi još uvijek razaraju zajednice ili im prijete u područjima kao što su Irak, Afganistan, Libanon, Južna Azija, Sudan i drugi dijelovi Afrike. Svijet se suočava i s goleminim izazovima, novima kao i starima, kao što su promjena klime, migracija, ekomska globalizacija, epidemija bolesti, međunarodni terorizam i problem nuklearnog naoružanja. Zbog svega toga važnije je no ikada razumjeti kako se donose političke odluke i koje bi mogle biti njihove posljedice u korjenito različitim političkim sustavima koji sačinjavaju naš politički svijet.

Ostatak knjige sustavna je analiza politike u dvanaest odabranih zemalja. U svakom primjeru istaknuti stručnjaci razmatraju izazove tekuće politike s kojima se suočavaju građani odnosne zemlje te daju povjesnu

perspektivu njezina razvijanja. Svako poglavlje donosi okvire sustava, procesa i politika kako bi se istaknula razlikovna obilježja politike pojedine zemlje. Sustavna primjena konzistentnog okvira olakšava usporedbu među zemljama. Ta opsežna istraživanja zemalja pokrivaju sve glavne regije svijeta, uključujući pet razvijenih demokratskih zemalja (Velika Britanija, Francuska, Njemačka, Japan i Sjedinjene Američke Države), šest zemalja u razvoju na različitim stupnjevima demokratizacije (Brazil, Kina, Indija, Iran, Meksiko i Nigerija) i Rusiju, s njenom specifičnom mješavinom razvoja i siromaštva, demokracije i autoritarnosti. Ova knjiga dakle uključuje većinu velikih i utjecajnih zemalja svijeta te prikazuje širok raspon političkih mogućnosti, problema i ograničenja.

NOVO U OVOME AŽURIRANOM IZDANJU

Ovo ažurirano izdanje *Komparativne politike danas* predstavlja još jednu mogućnost za učenje za predavače i studente u području komparativne politike. U svijetu koji se, izgleda, mijenja sve bržom dinamikom, obrazovanje mora povezivati studente s tekućim zbivanjima. Poglavlja o četiri europske države, koja su upoređno publicirana i u *European Politics Today*, u potpunosti su revidirana. Također su ponovno pregledana i ažurirana sva poglavlja kako bi se uključio najnoviji razvoj političkih događaja u svakoj zemlji. Nastavili smo kontinuirani napor kako bi knjiga bila što kompaktnija i lakša za čitanje, tako da je smanjena ukupna dužina teksta.

Značajna ažuriranja poglavlja sa zemljama uključuju:

- Velika Britanija – pokriva tranziciju od Tonyja Blaira prema Gordonu Brownu kao premijeru. U potpunosti revidirano poglavlje istražuje političke i ekonomske izazove s kojima se suočava novi premijer i vlada Laburističke stranke.
- Francuska – informira o političkim polazištima predsjednika Nicolasa Sarkozyja i promjeni francuske uloge u Europi te o njenim odnosima s Evropskom unijom.
- Njemačka – razmatra politička iskustva Velike koalicije CDU/CSU i SPD-a, predvodene prвom njemačkom ženom kancelarkom, Angelom Merkel. Opisuje također i politički kontekst pred izbore za Bundestag 2009. godine.

- Rusija – dodaje nove materijale vezane za izbor Dmitrija Medvedeva za predsjednika 2008. i tranziciju Vladimira Putina koji postaje ruski premijer. Poglavlje također opisuje kretanje prema raštućem autoritarnom režimu.
- Sjedinjene Američke Države – opisuje povijesni izbor Baracka Obame u studenom 2008. Poglavlje također razmatra izazove tekuće finansijske i ekonomske krize s kojom se suočava Obamina administracija.
- Japan – daje pregled ubrzanih promjena u političkom liderstvu zemlje od Abea preko Fukude do Asoa. Poglavlje razmatra posljedice tih promjena u vodstvu na domaću politiku i međunarodnu poziciju Japana.
- Meksiko – analizira reforme koje je proveo predsjednik Felipe Calderón i poboljšanje odnosa Meksika sa Sjedinjenim Američkim Državama.

Sa svim tim obradama i poboljšanjima, nadamo se i vjerujemo da će *Komparativna politika danas: svjetski pregled* bolje nego ikad poslužiti studentima i nastavnicima diljem svijeta.

ZAHVALE

Sretni smo što možemo odati priznanje doprinosu nekolicine među mnogima koji su pridonijeli pripremi ovog devetog izdanja *Komparativne politike danas*. Ali najprije želimo primjetiti da je novo poglavlje o Iranu zamijenilo poglavlje o Egiptu iz prethodnog izdanja. Nije to bila laka odluka i iskreno smo zahvalni Anni Mosley Lesch za njen iznimno doprinos mnogim prethodnim izdanjima ove knjige.

Želimo zahvaliti sljedećim pojedincima za pozoran pregled i analizu knjige: Jimu Petersonu, Valdosta State; Michaelu Brittinghamu, University of Louisville; i Jonu Jonassenu, Brigham Young University – Havaji. Također smo zahvalni Farhatu Popalu za pomoć u istraživanju i Sonalu R. Desaiju za pomoć u izradi kazala.

Naši koautori žele izraziti zahvalnost brojnim pojedincima koji su pridonijeli njihovim poglavljima. Melanie Manion zahvaljuje Russellu Daltonu za korisne komentare te Michelu Oksenbergu i Nini Halpern za opaske na raniju verziju poglavlja o Kini. Wayne Cornelius i Jeffrey Weldon zahvaljuju Claudiji Y. Carmona i Luisu Estradi za pomoć u istraživanju u poglavlju o Meksiku. Arang

Keshavarzian zahvaljuje Adrianu Dumitruu, Nicoli Gayeu i Katayonu Kholdi-Haghghi za pomoć u istraživanju. Subrata Mitra želi zahvaliti Karsten Frey i Alexanderu Fischeru za pomoć u istraživanju u poglavlju o Indiji. Oladimeji Aborisade i A. Carl LeVan zahvaljuju Claire Christian s American Universityja za pomoć u istraživanju. Dodatno Aborisade zahvaljuje Robertu LaGammu, Curtisu Huffu, Arlene Jacquerre i Charlotte Peterson što su doveli njega i Roberta Mundta pod okrilje U.S. Information Agency (Američka agencija za informiranje). Također zahvaljuje Johnu A. Ayoadeu, Cecilu Brownu, Rogeru Brownu, Charlesu Coeu, Alexu Gboyegi, Jimu Meanu, Aladosu Oyelakinu, Garyu

Rasselu, Jimu Svari i Deilu Wrightu za pomoć u prijašnjim verzijama poglavlja o Nigeriji. Thad Kousser želi zahvaliti Mikeu Binderu i Nancy Ranney.

Također, zahvaljujemo timu poduzeća Longman i GGS Higher Education Resources: Ericu Stanou, Vikramu Mukhiju, Tonyju Magyaru, Donni Garnier, Regini Vertiz, Ericu Jorgensenu, Dennisu Pari, Wendy Fredericks, Lindsey Prudhomme i Suganyai Karappasamyju.

G. BINGHAM POWELL, JR.

RUSSELL J. DALTON

KAARE STRØM